

Lunds Universitet

Institutionen för kommunikation och medier

Journalistik

Handledare: Magnus Johansson

2025-01-15

Nicole Jensen & Oliver Jäghagen

Jouk10

Alternativ media och känslan av att tillhöra en gemenskap

**En etnografisk och tematisk analys om hur gemenskap tar form i Riks
kommentarsfält på Facebook och Youtube.**

Abstract

Syftet med denna uppsats är att undersöka hur gemenskap tar form i alternativa mediers kommentarsfält. För att göra detta analyseras Riks kommentarsfält på både Youtube och Facebook. I uppsatsen kombinerades digital etnografi med tematisk analys för att undersöka kommentarsfälten. Analysen bygger på omkring 200 kommentarer, cirka 100 från Youtube och 100 från Facebook, och de citat som lyfts representerar helheten. Citaten bygger på ett strategiskt urval för att representera en större andel av gemenskapen och hämtades från åtta inlägg, fyra från vardera media, som publicerades under de första två veckorna i november 2025. Vår studie visar hur ”vi och dem” samt känslor används i skapandet av en föreställd virtuell gemenskap.

Resultatet visar hur ilska, frustration, sorg och stolthet uttrycks och sprids i kommentarsfälten och skapar en övergripande känsla av gemenskap. Sedermera synliggörs även hur gemenskapens värderingar skapar gränser för interaktioner och visar sig i de fyra ”vi” som uppsatsen kunnat identifiera. Ett politiskt, ett nationellt, ett moraliskt och en känslomässigt vi samspelar för att skapa gemenskap i kommentarsfälten på Riks Youtube och Facebook sidor.

Abstract	1
1.1 Inledning	3
1.2 Bakgrund	4
1.3 Syfte och frågeställningar	4
1.4 Tidigare forskning	5
2. Teori	9
2.1 Föreställda gemenskaper	9
2.2 Dominanta narrativ	11
2.3 Affektteori och Affect contagion	12
3. Metod	13
3.1 Digital etnografi	13
3.2 Tematisk analys	14
3.3 Material och urval	15
3.4 Etiska överväganden	16
4. Analys	17
4.1 Tema 1: Gemenskap baserad på ideologisk övertygelse	17
4.2 Tema 2: Gemenskap genom dialog och deltagande	21
4.3 Tema 3: Gemenskap genom delat ansvar och framtidsoro	26
4.4 Tema 4: Gemenskap genom tillhörighet	31
5. Slutsats och diskussion	36
Facebook:	40
Youtube:	40
Internetkällor	40
Litteratur	41

1.1 Inledning

Sociala medier har blivit en viktig arena för politiska diskussioner.¹ Det är inte bara innehållet som spelar roll, utan även kommentarerna kring det. I dessa forum möts människor som delar åsikter, uttrycker känslor och skapar gemenskap. Ofta kring ett gemensamt ”vi” eller kring ett tydligt ”dem”. Men vilka utgör ”vi” och ”dem”?

För att undersöka detta kommer uppsatsen att fokusera på alternativ media. Detta eftersom publiken i stort tenderar att interagera med materialet betydligt mer i alternativ media än i traditionella medier. Dessa medier präglas ofta av en annan dynamik än traditionella nyhetskanaler, där traditionella regler och/eller praxis inte genomsyrar det material som produceras. Renee Barnes menar att alternativ journalistik utifrån detta engagemang utgör en utmärkt sfär för att studera hur publik interagerar med medialt innehåll online.²

Enligt Kari Steen-Johnsen som i en studie berörde alternativ media användning i Skandinavien (Sverige, Norge och Danmark), var det vanligare att individer som konsumerade alternativa mediekällor att uttrycka högerextrema åsikter. De tenderar även att påvisa låga nivåer av tillit gentemot institutioner och identifiera sig med partier på den politiska högerkanten.³

Denna studie kommer att fokusera på Riks, eftersom de sedan sitt grundande på Youtube 2020 har blivit en av de största svenska nyhetskanalerna på plattformen. Riks har i skrivande stund 159 000 prenumeranter på Youtube, jämfört med Aftonbladet och SVT som har 153 000 respektive 126 000. Den enda nyhetskanal i Sverige som har en fler än Riks är Expressen med 243 000. Riks har därmed nått en jämförbar nivå med traditionella medier på denna plattform.

¹ Renee Barnes. *The ecology of participation: A study of audience engagement on alternative journalism websites*. Doktorsavhandling. (La Trobe University, 2013). Sida 543.

² Renee Barnes. *The ecology of participation*. Sida 543.

³ Kari Steen-Johnsen & Audun Fladmoe & Karoline Andrea Ihlebæk. ”Right-wing Alternative Media Users in Scandinavia: A Comparative Study of Ideological Attitudes and (Dis)trust”, *Nordicom Review*, Vol. 46, no. 2, 2025. Sida 219.

1.2 Bakgrund

Riks grundades under 2020 och var då kopplat till Sverigedemokraterna genom deras mediebolag Samtid & Framtid. Kanalen påbörjades på Youtube och kom sedan att spridas till andra plattformar. Riks beskriver sig självt som ”Konservativ nyhetsförmedling”. Tidigare var Dick Erixon chefredaktör för Riks, men sedan kanalen såldes 2023 till Jacob Hagnells Rplay Nordic Media AB kom denne att även bli chefredaktör. Hagnell hade tidigare varit medlem i Sverigedemokraterna och varit en del av Riks sedan grundandet. Han beskriver själv att det efter sommaren 2023 helt ägs av honom och att det inte längre finns någon koppling till Sverigedemokraterna. Han menar dock att deras ledarsida är ”oberoende sverigedemokratisk”.

Riks har sedan tidigare kritiserats på grund av sin tidigare koppling till Sverigedemokraterna. Hagnell menar, som nämndes ovan, att det inte längre finns någon koppling mellan Riks och SD, något som efter Kalla faktas Undercover i trollfabriken har kommit att ifrågasättas. Kalla fakta menar att denna kopplingen fortfarande finns och att Riks aktivt försöker skapa ett parallellt samhälle i Sverige genom att sprida misinformation. Sedan Kalla faktas avslöjande har partiet och Riks fortsatt att neka till att de skulle vara kopplade på något sätt.

Nyligen har forskning även visat att användare av högerorienterade medier i Skandinavien tenderar att stödja högerextrema idéer och ha låg tillit till både politiska institutioner och traditionella medier. Sverige har den högsta konsumtionen av länderna som undersöktes, vilket tyder på en ideologisk gemenskap och skepsis gentemot etablissemangen kan observeras i digitala forum.⁴

1.3 Syfte och frågeställningar

Syftet med vår studie är att undersöka hur gemenskap skapas och uttrycks i kommentarsfälten hos den högerorienterade mediekkanalen Riks på deras Facebook och YouTube. Fokus ligger på användarnas interaktioner och studien analyserar hur både återkommande teman, känslouttryck

⁴ Kari Steen-Johnsen & Audun Fladmoe & Karoline Andrea Ihlebæk. ”Right-wing Alternative Media Users in Scandinavia: A Comparative Study of Ideological Attitudes and (Dis)trust”. Sida 236.

och sociala mönster bidrar till upplevelser av gemenskap och grupptillhörighet. Genom att studera kommentarsfält i flera digitala miljöer belyser studien hur politiska och digitala gemenskaper formas och praktiseras bland deltagare i alternativa medier.

För att besvara detta, bryter vi ner frågeställningen i tre forskningsfrågor:

1. Vilka teman bidrar till att skapa gemenskap i kommentarsfälten hos Riks?
2. Hur uttrycks affekt i kommentarerna, och på vilka sätt bidrar det till en upplevd samhörighet mellan användarna?
3. Hur formas och uttrycks gemenskap och grupptillhörighet i diskussionerna inom kommentarsfälten?

1.4 Tidigare forskning

Tidigare forskning om alternativa medier har till stor del fokuserat på själva innehållet. Ofta har syftet varit att kartlägga vilka budskap som förmedlas, hur politiska ämnen och frågor behandlas, samt vilka ideologiska agendor som kan identifieras. Många studier bygger på innehållsanalyser där texter, videos eller sociala medier har granskats. En annan vanlig ansats är komparativa studier, där själva rapporteringen i alternativa medier jämförs med den i etablerade och traditionella medier – ofta i relation till specifika händelser eller samhällsfrågor. Det har lett till att fokus legat på mediernas innehåll och positionering i det offentliga samtalet, snarare än på hur publiken använder medierna och interagerar med varandra. Publikens roll har fått betydligt mindre uppmärksamhet och behandlas därmed ofta indirekt. Det lämnar frågor om deltagande, gemenskap och interaktion i kommentarsfält relativt utforskade. För att förstå hur gemenskap och interaktion formas är det därför relevant att vända blicken mot studier som fokuserar på användarna själva. Nedan presenteras forskning som belyser vilka som söker sig till alternativa medier, drivkrafter som ligger bakom användningen samt hur deltagande och engagemang tar sig uttryck i digitala miljöer.

I Heidi Schulze studie ”Who Uses Right-Wing Alternative Online Media? An Exploration of Audience Characteristics”, fokuserar hon på högerorienterade nyhetsmedier i Sverige, Tyskland, Österrike och Finland.⁵ Studien visar att högerpolitiska alternativa medier inte

⁵ Heidi Schulze. ”Who Uses Right-Wing Alternative Online Media? An Exploration of Audience Characteristics” i *Politics and Governance* Vol 8, Nr 3. 2020, sida 7.

när en jättestor publik, men att de ändå har en tydlig närvaro i samhällsdebatten. I Sverige hade mer än hälften av de tillfrågade kännedom om denna typ av medier, även om endast en minoritet faktiskt använde dem.⁶ Det visade sig också att personer som är politiskt intresserade och som har kritisk inställning till invandring är mer benägna att söka sig till alternativa medier.⁷ Studien belyste också att i länder som mottog många flyktingar under 2015, däribland Sverige, framträdde det extra tydligt då invandringsfrågor är centrala delar i mediernas innehåll. Användning av sociala medier som nyhetskällor och låg tillit till traditionella medier ökar sannolikheten att vända sig till alternativa nyhetskällor. Särskilt utsatta att exponeras för och konsumera högerviden journalistik är de som använder Facebook, Twitter och andra sociala plattformar. Detta i kombination med skepticism för traditionella medier och låg tillit till public service-medier, vilket späder på sannolikheten att vända sig till andra alternativ.⁸ Något som framstår som särskilt intressant är att högerpolitisk läggning inte spelar någon större roll, vilket tyder på att dessa medier kan attrahera både starkt högerorienterade och mer neutralt positionerade användare. Schulz studier bidrar med en bild av vem som använder alternativa medier och varför, men säger inte något om hur publiken interagerar eller hur gemenskap formas.

För att undersöka användarnas roll har Renee Barnes studerat hur publiken faktiskt använder alternativa nyhetssajter i sin studie ”The ’Ecology of Participation’”. Barnes visar att interaktion inte bara handlar om att skriva kommentarer utan också om att läsa, reflektera och dela innehåll.⁹ Hon introducerar begreppet ”ekologi av deltagande” som innefattar aktiva debattörer, engagerade lyssnare, tysta läsare och de som deltar genom att sprida innehållet vidare.¹⁰ Enligt Barnes är emotionellt engagemang en central del. Alltså att känslor som passion, ilska, sorg eller glädje motiverar både aktivt deltagande och ett så kallat tyst deltagande. Kommentarstrådar används för att skapa identitet, jämföra åsikter, bekräfta egna uppfattningar

⁶ Heidi Schulze. ”Who Uses Right-Wing Alternative Online Media? An Exploration of Audience Characteristics”. Sida 12.

⁷ Heidi Schulze. ”Who Uses Right-Wing Alternative Online Media? An Exploration of Audience Characteristics”. Sida 14.

⁸ Heidi Schulze. ”Who Uses Right-Wing Alternative Online Media? An Exploration of Audience Characteristics”. Sida 14.

⁹ Renee Barnes. *The ecology of participation*. Sida 541-542.

¹⁰ Renee Barnes. *The ecology of participation*. Sida 553-554.

och känna samhörighet med andra. På så sätt blir det tydligt att gemenskap inte bara skapas av de som kommenterar aktivt, utan även av de som läser och tar till sig innehållet.¹¹

Tillsammans visar Schulz och Barnes forskning vem som använder alternativa medier, varför de använder dem och hur detta görs. Däremot lämnar de frågan om vad som uttrycks bland användarna obesvarad, vilket är relevant för att förstå diskurs och affekt i digitala gemenskaper. Detta ämnar studien att försöka svara på.

Lisa Oswald, William Small Schulz och Philipp Lorenz-Spreen utförde en studie där de undersökte hur människor deltar i politiska diskussioner på Reddit. 520 användare delades in i sex privata subreddit-grupper där deltagarna diskuterade olika politiska frågor under fyra veckor. Data samlades in från både deltagarnas kommentarer inom studien och deras diskussionsbeteende utanför studien. Det möjliggjorde analys av både de aktiva och de tysta användarna. Resultatet visade att deltagande i online-diskussioner ofta är väldigt ojämnt. En liten minoritet står för majoriteten av kommentarerna, samtidigt som många användare förblir tysta observatörer – de så kallade ”lurkers”.¹² Detta är något som är värt att ha i åtanke vid den här typen av studie – att vi utgår från en minoritet. Valet att delta påverkas både av individuella faktorer såsom kön och politiskt intresse men också utifrån upplevelsen av diskussionsmiljön.¹³ Om gemenskapen upplevs som respektfull och konstruktiv ökar sannolikheten för att nya användare vågar skriva sin första kommentar. Samtidigt tenderar de mest aktiva deltagarna att vara mindre känsliga för konflikt, vilket kan göra att de dominerar i samtalet.¹⁴ Studien visar också att återkopplingen spelar en viktig roll. Kommentarer som får positiva reaktioner ökar sannolikheten för fortsatt deltagande.¹⁵ Det innebär att gemenskap på nätet inte bara formas av innehållet i diskussionerna, utan också av interaktioner och miljöns upplevda kvalitet. Resultaten

¹¹ Renee Barnes. *The ecology of participation*. Sida 554.

¹² Lisa Oswald, William Small Schulz, Philipp Lorenz-Spreen. ”Disentangling participation in online political discussions with a collective field experiment” i *Science advances*, Vol 11, Nr 50, 2025. Sida 6.

¹³ Lisa Oswald, William Small Schulz, Philipp Lorenz-Spreen. ”Disentangling participation in online political discussions with a collective field experiment”. Sida 6.

¹⁴ Lisa Oswald, William Small Schulz, Philipp Lorenz-Spreen. ”Disentangling participation in online political discussions with a collective field experiment”. Sida 7.

¹⁵ Lisa Oswald, William Small Schulz, Philipp Lorenz-Spreen. ”Disentangling participation in online political discussions with a collective field experiment”. Sida 6.

kompletterar indirekt tidigare forskning av Schulz och Barnes genom att tydliggöra hur både personliga egenskaper och den sociala miljön samspelar och påverkar hur digitala gemenskaper formas.

Även tekniken påverkar diskusen på politiskt laddade plattformar.¹⁶ Det menar Orestis Papakyriakopoulos, Severin Engelmann, Amy Winecoff. I ämnesbaserade forum på Reddit, så kallade ”subreddits”, blev diskussionerna mer faktabaserade och konstruktiva när användare bara kunde ”rösta upp” kommentarer, medans diskussionerna tenderade att bli mer känslomässiga och polariserade när det inte gick att rösta alls.¹⁷ Det tyder på att plattformens design inte bara påverkar deltagande, utan också vilka perspektiv och vilken typ av gemenskap som förstärks, vilket är direkt relevant för att förstå Riks kommentarsfält i urvalet.

Slutligen visar flera studier på att Sverige har en särskild relevans när det kommer till alternativa medier och användandet av dem. Kari Steen-Johnsen, Audun Fladmoe och Karoline Andrea Ihlebæks forskning delar även Schulz slutsats om att dessa individer känner misstro gentemot andra nyhetskällor och regeringen.¹⁸ De menar att det är avsaknaden av tillit till både mainstream media och politiken leder till att dessa människor ifrågasätter samhällets normer/moral och därför ifrågasätter dessa.¹⁹ Steen-Johnsen et.al visar även att Sverige har fler högerinriktade alternativa medier och att de används mer regelbundet av väljare som sympatiserar med högerextrema partier.²⁰ En modellbaserad uppskattning visar att 37 procent av dessa väljare konsumerar nyheter från alternativa medier dagligen eller veckovis, jämfört med

¹⁶ Orestis Papakyriakopoulos, Severin Engelmann, Amy Winecoff. ”Upvotes, downvotes, no votes: Understanding the relationship between reaction mechanisms and political discourse on Reddit” i *International Conference on Human Factors in Computing Systems*. 19 februari 2023. Sida 1-2.

¹⁷ Orestis Papakyriakopoulos, Severin Engelmann, Amy Winecoff. ”Upvotes, downvotes, no votes: Understanding the relationship between reaction mechanisms and political discourse on Reddit”. Sida 11.

¹⁸ Kari Steen-Johnsen & Audun Fladmoe & Karoline Andrea Ihlebæk. ”Right-wing Alternative Media Users in Scandinavia: A Comparative Study of Ideological Attitudes and (Dis)trust”, *Nordicom Review*, Vol. 46, no. 2, 2025. Sida 235-236.

¹⁹ Kari Steen-Johnsen & Audun Fladmoe & Karoline Andrea Ihlebæk. ”Right-wing Alternative Media Users in Scandinavia: A Comparative Study of Ideological Attitudes and (Dis)trust”. Sida 236.

²⁰ Kari Steen-Johnsen & Audun Fladmoe & Karoline Andrea Ihlebæk. ”Right-wing Alternative Media Users in Scandinavia: A Comparative Study of Ideological Attitudes and (Dis)trust”. Sida 229.

5–13 procent av andra läsare.²¹ Detta stärker argumentet att Sverige är särskilt relevant för studier av digitala gemenskaper och interaktion på alternativa medieplattformar, vilket motiverar att vi studerar Riks kommentarsfält noggrant och analyserar både affekt och föreställd gemenskap.

2. Teori

Den här uppsatsen utgår från Benedict Andersons *Imagined communities* som stärks av modernare exempel från Lori Hitchcock-Morimoto & Bertha Chins *Reimagining the imagined Community* och Sanja Vicos *Doing nation*. Utöver föreställda gemenskaper kommer även Jessa Lingels dominanta narrativ och Anna Gibbs affektteori att användas för att undersöka huruvida gemenskap formas i Riks kommentarsfält. Genom att kombinera dessa teorier synliggörs det hur gemenskap formas genom språket (i Anderson), genom internet (Jessa Lingels) och genom de känslor som uttrycks (Anna Gibbs).

2.1 Föreställda gemenskaper

Uppsatsen bygger på Benedict Andersons teori *Imagined communities* för att undersöka ifall det uppstår gemenskap i kommentarsfälten på Riks Youtube- och Facebook-sidor. Anderson pratar själv om nationalism och denna som formad ur en politisk gemenskap, något som vi menar att även Riks kommentarsfält uppfyller.²² Anderson definierar gemenskapen som föreställd, då gemenskapen är begränsad.²³ Med begränsad menar Anderson att gemenskapen i fråga inte gör anspråk på att inkorporera alla människor och eftersom att alla människor i gemenskapen inte kan interagera med alla andra inom den.²⁴ Anderson menar att om någon som talar flera språk tar del av innehållet så kommer de inte att inkluderas i samma ”vihet”, eftersom gemenskapen är

²¹ Kari Steen-Johnsen & Audun Fladmoe & Karoline Andrea Hlebæk. ”Right-wing Alternative Media Users in Scandinavia: A Comparative Study of Ideological Attitudes and (Dis)trust”. Sida 229.

²² Benedict Anderson. *Imagined communities: reflections on the origin and spread of nationalism*, Revised edition., Verso, London, 2016. Sida 6.

²³ Benedict Anderson. *Imagined communities*. Sida 6-7.

²⁴ Benedict Anderson. *Imagined communities*. Sida 6.

underförstådd av dem som tillhör den.²⁵ Genom att använda Andersons definition av vad en gemenskap är så kan uppsatsen undersöka denna virtuellt konstruerade gemenskap som potentiellt uppstår i kommentarsfält på alternativ media.

Även om Andersons teori främst fokuserar på nationer och nationalism, kan hans teori om gemenskap även användas på onlineforum och i andra digitala miljöer. Lori Hitchcock-Morimoto och Bertha Chins menar exempelvis att föreställda gemenskaper kan studeras i relation till digitala plattformar där traditionella nationer och gränser kan omförhandlas till ett transkulturellt fenomen.²⁶ De syftar på plattformar som är transnationella och saknar direkta gränser, exempelvis chattforum.²⁷ I fallet med Riks kommentarsfält är dock deltagarna huvudsakligen svenska, vilket innebär att gemenskapen i hög grad förblir förankrad i en svensk språklig och kulturell kontext. Sanja Vicos, likt Anderson, använder nationalism som utgångspunkt i skapandet av en gemenskap, men som nämnt ovan även menar att gemenskaper skapas genom interaktion och inte nödvändigtvis måste vara kopplade till en nation. Eftersom Vicos menar att gemenskaper är skapad av, och reproducerad genom, diskurs.²⁸ Individer kan besitta flera identiteter, Vicos menar exempelvis att individer håller flera identiteter, som ålder, kön, region etc. och därmed tillhör flera gemenskaper. Dessa identiteter samspelar i skapandet av den identitet som individen väljer att själv definiera sig med, exempelvis från denna uppsats ”svensk”.²⁹ Detta framgår, i likhet med Anderson ovan, genom hur individen interagerar och hur denne använder ord som ”vi” och ”vår”.³⁰

²⁵ Benedict Anderson. *Imagined communities*. Sida 32.

²⁶ Lori Hitchcock Morimoto & Bertha Chins. ”Reimagining the imagined Community: Online media fandoms in the age of global convergence”. Ingår i: *Fandom: Identities and communities in a mediated world*. 2:a upplagan. Gray, Jonathan & Sandvoss, Cornel & Harrington, C. Lee (Red.) (New York: New York university press, 2017). 174-190. Sida 176-177.

²⁷ Lori Hitchcock Morimoto & Bertha Chins. *Reimagining the imagined Community*. Sida 176-177.

²⁸ Sanja Vicos. *Doing Nation in a digital world; Banal nationalism and cosmopolitanism in polymedia environments*. [elektronisk resurs] Taylor & Francis Complete 2024 eBooks: 2025. Sida 3. Även sida 185.

²⁹ Sanja Vicos. *Doing Nation in a digital world*. 2025. Sida 96.

³⁰ Sanja Vicos. *Doing Nation in a digital world*. 2025. Sida 3.

2.2 Dominanta narrativ

Jessa Lingel bidrar med en modern tappning, likvärdig föreställda gemenskaper och delar upp digitalt gemenskapsbyggande genom begreppet dominanta narrativ. Det delas upp i följande:

1. Kroppslösa interaktioner [Översatt från Disembodiment of online interaction]
2. Experimentation inom äkta gemenskaper [Översatt från Online experimentations in authenticity]
3. Obundenhet till tid och rum [Översatt från The internet as collapsing Space and Time]

Med de så kallade kroppslösa interaktionerna syftar Lingel på att interaktioner online inte sker ansikte mot ansikte.³¹ Hon menar att det finns beteenden som accepteras på internet, som inte skulle accepteras utanför den digitala sfären. Däribland hets mot folkgrupp och att uppmana till våld mot individer och/eller grupper.³² Detta kommer främst i uppsatsen att användas i relation till problematiska uttryck och för att undersöka huruvida de anses vara acceptabla.

Med experimentation inom äkta gemenskaper syftar Lingel på de sociala normer som existerar inom och utom gemenskaperna.³³ I en ”äkt” gemenskap menar Lingel en gemenskap som genom sin plattform kan spegla sina egna värderingar.³⁴ Detta berör således hur individer inom denna gemenskap kan experimentera med och utmana de värderingar som finns. I denna uppsats kommer detta att användas när individer har meningsskiljaktigheter i gemenskapen, men också för att synliggöra gemenskapens egna värderingar.

Lingel menar dessutom att internet är obundet till tid och rum och syftar med detta på att internet är ett både tidlöst och platslöst medium. Även om internet som medium är gränslöst, utgör dock gemenskaper sina egna celler med olika gränser och regler för interaktion. Exempelvis utgör språk och värderingar/normer nya gränser.³⁵ I denna studie kommer detta att användas för att synliggöra de gränser som potentiellt finns för de som interagerar inom Riks

³¹ Jessa Lingel. *Digital Countercultures and the struggle for community*. Cambridge: MIT Press. 2017. Sida 23.

³² Jessa Lingel. *Digital Countercultures and the struggle for community*. 2017. Sida 23-24.

³³ Jessa Lingel. *Digital Countercultures and the struggle for community*. 2017. Sida 24.

³⁴ Jessa Lingel. *Digital Countercultures and the struggle for community*. 2017. Sida 33.

³⁵ Jessa Lingel. *Digital Countercultures and the struggle for community*. 2017. Sida 27.

kommentarsfält. Med andra ord – gränser som skapas genom språk och kontext, samt den gräns som skapas av värderingarna som genomsyrar kommentarsfälten.

2.3 Affektteori och Affect contagion

Affektteori används som ett komplement till föreställda gemenskaper och dominanta narrativ för att förstå känslornas roll online, samt hur de formar och förstärker digital gemenskap.

Affektteori, såsom Anna Gibbs presenterar den, betonar att känslor är pre-kognitiva, kroppsliga och socialt smittsamma.³⁶ Att de kan förstärkas genom affektsmitta (affect contagion) och feedback-loopar mellan deltagare. Teorin hjälper oss att förstå hur känslor sprids och förstärks i grupper, vilket bidrar till upplevelsen av gemenskap och samhörighet.

Ett centralt begrepp inom affektteorin är just affect contagion – alltså hur känslor som bland annat glädje, oro, ilska eller hopplöshet sprids likt en pandemi mellan användare via kommentarer, bilder, jargonger eller emojis. Detta gör det möjligt att analysera hur interaktionen i Riks kommentarsfält inte enbart handlar om innehåll, utan också om känslomässig resonans och kollektiva stämningar.

I analysen används affektteori för att identifiera vilka affekter som uttrycks i kommentarerna, beskriva hur dessa affekter sprids mellan användare och förstärks, samt analysera hur affekter bidrar till en upplevd gemenskap mellan användare som möts online. Genom att addera affektteori tydliggörs både hur interaktion i digitala kommentarsfält formas socialt och känslomässigt, samt hur känslomässiga dynamiker bidrar till att skapa och upprätthålla den kollektiva gemenskapen.

³⁶ Anna Gibbs, "Affect theory and audience" i *The handbook of media audiences*, Nightingale, Virginia (Red.), (Malden: Blackwell Publishing, 2011). Sida 251-262.

3. Metod

Uppsatsen bygger på fyra inlägg från Facebook samt fyra inlägg från Youtube. Detta för att få en större spridning av publik. Från de fyra inläggen på Facebook undersöktes 142 kommentarer fördelat på elva trådar. På YouTube undersöktes 128 kommentarer fördelat på 16 trådar.

3.1 Digital etnografi

För att undersöka hur gemenskap skapas i kommentarsfältet använder vi digital etnografi tillsammans med en tematisk analys. Valet av digital etnografi grundar sig i vår strävan att förstå de kulturella uttryck och sociala praktiker som uppstår i digitala miljöer. Det handlar i grunden om att få en djupare förståelse för hur vi människor kommunicerar med varandra online, bygger relationer och formar våra identiteter i digitala sammanhang.³⁷ Sociala medier utgör i dag en viktig arena för gemenskapsbyggande, där allt från profilbilder och språkbruk till sättet vi interagerar på blir meningsbärande uttryck för vilka vi är, vad vi står för och vilken gemenskap vi känner tillhörighet till.³⁸ Kommentarsfältet fungerar därmed som en plats där gemenskap inte bara uttrycks, utan också formas och förhandlas i realtid. I en tolkande ansats ser vi dessa interaktioner som uttryck för hur människor ständigt skapar mening – vilket gör kommentarsfältet till en plats där kommunikation bygger på tolkningar av både innehåll och intentioner.³⁹

I vår studie agerar vi ”lurkers”, det vill säga tysta observatörer för att inte själva påverka och forma diskussionen. Vårt fokus ligger på att undersöka hur gemenskapen och dess kultur tar

³⁷ Jacob Svensson. ”Digital etnografi” i *Metoder i medie- och kommunikationsvetenskap*. Mats Ekström & Bengt Johansson (Red.). 4:e upplagan. (Lund: Studentlitteratur, 2025). 59-82. Sida 59.

³⁸ Jacob Svensson. ”Digital etnografi”. Sida 59.

³⁹ Dahlgren, Peter. ”Vad säger medierna och vad betyder de?”. Ingår i: *Vilken metod är bäst? Ingen eller alla? Metodtillämpning i medie- och kommunikationsvetenskap*. Jarlbro Gunilla (Red.) (Lund: Studentlitteratur, 2000). Sida 77.

form, vilket gör att vi bedömer att våra interaktioner med publiken inte skulle tillföra något av analytiskt värde och istället riskerar att potentiellt bryta mot gruppens praxis.⁴⁰

För att ytterligare fördjupa förståelsen av dessa digitala processer utgår vi från Christine Hines syn på digital etnografi, där internet benämns som ”The E³ Internet”.⁴¹ 1. Embedded, 2. Embodied och 3. Everyday. Alltså inbäddat, förkroppsligat och vardagligt. Det bör därför inte studeras separat från det verkliga livet i stort, vilket skänker en annan dimension till rollen som etnograf.

Istället bör det ses som *inbäddat* i tekniska infrastrukturer, kulturella normer och offline-relationer. Hines betonar att det digitala är *förkroppsligat*, då internetanvändning alltid bygger på människors känslor, sinnesstämningar och kroppsliga upplevelser av tillhörighet och sociala stämningar i interaktioner online. Det digitala blir en förlängning av vår egen identitet, snarare än en separat virtuell identitet som tidigare var uppfattningen.⁴² Hines understryker att internet har blivit *vardagligt*. Något som ofta tas för givet. En slags rutin.

Det ställer krav på att etnografer utvecklar en metodologisk känslighet för det osynliga och det som är så naturligt för deltagarna att det sällan talas om.⁴³

Hines perspektiv är högst relevant för vår studie då kommentarsfälten på Facebook och Youtube utgör just den här typen av digitala miljöer. Inbäddade i plattformarnas algoritmer och design, förkroppsligade av användarnas engagemang (ofta präglad av starka känslor, intern support, behov av bekräftelse, konflikter och jargong), och vardagligt för många användare då det sker rutinmässigt och frekvent. Vi har även att återkoppla till Hines i analysdelen, för att ge stöd åt bevisningen i vårt material.

3.2 Tematisk analys

⁴⁰ Christine Hines. *Ethnography for the internet: Embedded, embodied and everyday*. London: Bloomsbury Academic, 2015. Sida 57.

⁴¹ Christine Hines. *Ethnography for the internet: Embedded, embodied and everyday*. Sida 19-54.

⁴² Christine Hines. *Ethnography for the internet: Embedded, embodied and everyday*. Sida 41.

⁴³ Christine Hines. *Ethnography for the internet: Embedded, embodied and everyday*. Sida 51-52.

Vi använder oss av en tematisk analysmodell för att bearbeta det insamlade materialet och möjliggöra identifiering av återkommande mönster och teman i data.⁴⁴ Metoden fungerar som ett komplement till digital etnografi, då den ger ett systematiskt sätt att analysera och förstå de ofta komplexa och mångtydiga uttryck som förekommer i digitala miljöer.⁴⁵

Vi tillämpar en induktiv ansats, vilket innebär att teman utvecklas organiskt under analysens gång utifrån materialets innehåll, snarare än att förutbestämda teoretiska kategorier får styra tolkningen.⁴⁶ Analysen sker iterativt genom att materialet kodas, kategoriseras och tematiseras flera gånger tills vi ser tydliga mönster.

Detta tillvägagångssätt bidrar till analysens transparens, samtidigt som vi kontinuerligt förankrar analysen i vår forskningsfråga och studiens övergripande syfte.⁴⁷ Målet är att identifiera teman som säger något meningsfullt om det fenomen vi studerar – det vill säga hur känslan av gemenskap uttrycks, uppstår och förhandlas i ett kommentarsfält kopplat till ett politiskt laddat innehåll.⁴⁸

3.3 Material och urval

Vi har valt att analysera kommentarsfält från fyra inlägg på Facebook, respektive fyra videos på YouTube. Urvalet fokuserar på inlägg som berör ämnet invandring, då detta ligger i linje med mediekanalens politiska uttryck. För att undvika att blanda in Riks egna åsikter i form av krönikor, debatter eller ledarinlägg, har vi koncentrerat oss på ”nyheter” och inlägg som tar upp

⁴⁴ Aida Alvinus & Anders Borglund & Gerry Larsson. *Tematisk analys: din handbok till fascinerande vetenskap*. Sida 11.

⁴⁵ Aida Alvinus & Anders Borglund & Gerry Larsson. *Tematisk analys: din handbok till fascinerande vetenskap*. Sida 13, 25.

⁴⁶ Carol Rivas. ”Coding and analysing qualitative data”. Ingår i: *Researching society and culture*. 3:e upplagan. Clive Seale (Red.). (Thousand oaks, California: SAGE Publications, 2012). 368–392. Sida 368. Även i Aida Alvinus & Anders Borglund & Gerry Larsson. *Tematisk analys: din handbok till fascinerande vetenskap*. Sida 25.

⁴⁷ Aida Alvinus & Anders Borglund & Gerry Larsson. *Tematisk analys: din handbok till fascinerande vetenskap*. Sida 47.

⁴⁸ Linda Barman & Maria Weurlander. ”Tematisk analys” i *Handbok i kvalitativ analys*, Andreas Frejas & Robert Thornberg (Red.). 4:e upplagan, Liber, Stockholm, 2024. 38-55. Sida 41.

aktuella händelser i en nyhetsmässig kontext. Vi avgränsar dessutom tidsperioden till de två första veckorna i november 2025 för att få en aktuell uppfattning.

Valet av Facebook och YouTube grundas på Hines teori som beskriver internet som en del av människors vardag – inbäddat i sociala och institutionella sammanhang och kopplat till individers interaktioner. Plattformarna erbjuder olika sociala miljöer och sätt att interagera, samt inkluderar en högre grad av olika generationer.⁴⁹ Facebook med sina textbaserade och nätverksorienterade interaktioner, och YouTube med videoinnehåll och öppna kommentarstrådar. Genom att analysera båda plattformarna kan studien fånga hur gemenskap och socialt engagemang tar sig olika uttryck i digitala miljöer, samtidigt som det speglar internetns vardagliga, personliga och socialt inbäddade karaktär.

För att fånga variationen i gemenskapens uttryck har vi valt ett strategiskt urval av kommentarstrådar istället för att endast analysera de mest gillade eller uppmärksammade – så kallade toppkommentarer. Strategiskt urval innebär, enligt Patton, att man väljer exempel som visar variation i perspektiv och interaktioner, vilket möjliggör en mer nyanserad bild av hur gemenskap formas och förhandlas i kommentarsfälten.⁵⁰

3.4 Etiska överväganden

Uppsatsen återger citaten från kommentarsfälten utan att kommentera, korrigera eller censurera potentiellt stötande innehåll. Syftet är inte att värdera hur dessa individer uttrycker sig, utan snarare belysa hur de väljer att framställa sig själva och andra, samt vilka mönster och teman som skapar gemenskap. Det innebär att formuleringar och uttryck som anses stötande kan förekomma i analysen. Vår ambition är att ställa oss neutrala till materialet, vilket vi också inser är både påfrestande och utmanande, då det skiljer sig från våra egna värderingar. Det är något vi inte anser speglar av sig i studien, då vi inte kritiserar eller ifrågasätter politiken.

De etiska överväganden som följer en digital etnografisk studie är tämligen problematiska.⁵¹ Vi anser att kommentarerna som individer lämnat på offentliga inlägg på

⁴⁹ Christine Hines. *Ethnography for the internet: Embedded, embodied and everyday*. s.32.

⁵⁰ Michael Quinn Patton. *Qualitative research & evaluation methods: integrating theory and practice*, fjärde utgåvan., SAGE Publications, Inc., Thousand Oaks, California, 2015, s. 401-403.

⁵¹ Christine Hines. *Ethnography for the internet: Embedded, embodied and everyday*. Sida 188.

Youtube och Facebook inte helt går att anse som privata - då plattformarna inte är det. Däremot skulle vi inte heller anse att de är helt offentliga, utan de faller i en gråzon där dem inte går att anse som helt privata eller helt offentliga. Christine Hines menar att kommentarer och material som hittas online inte på förhand går att anse som varken privat eller offentligt, utan det bestäms av kontexten.⁵² För oss innebär det att kommentarerna anses vara offentliga utifrån vår kontext som forskare, då vi anser att även dessa människor bör kunna komma till tals.

Kommentarerna har inte förfalskats eller på annat sätt modifierats, eftersom vi anser att dessa är offentliga. Hines lyfter dock att det ibland kan vara motiverat att anonymisera material genom att modifiera kommentarer så att de behåller samma innebörd men inte kan kopplas till en enskild individ.⁵³ Efter att ha diskuterat detta flertalet gånger anser vi att det tillför mer för studien att exakt återge materialet ordagrant för att inte riskera att våra egna förutfattade meningar eller potentiella missförstånd skulle kunna uppstå.

Användarnamnen hos de som kommenterar har vi valt att anonymisera. Detta för att det inte finns någon anledning att identifiera dessa individer för studien.⁵⁴ Eftersom det är gruppen som helhet som är av intresse för uppsatsen blir den enskilde individens kommentarer representation för den föreställda gemenskapen och således är inte identifiering av enskilda individer av intresse.

4. Analys

De fyra teman som identifierades kommer att användas som underrubriker i analysen och är följande:

1. Gemenskap baserad på ideologisk övertygelse
2. Gemenskap genom dialog och deltagande
3. Gemenskap genom delat ansvar och framtidsoro
4. Gemenskap genom tillhörighet

⁵² Christine Hines. *Ethnography for the internet: Embedded, embodied and everyday*. Sida 187.

⁵³ Christine Hines. *Ethnography for the internet: Embedded, embodied and everyday*. Sida 187-188.

⁵⁴ Christine Hines. *Ethnography for the internet: Embedded, embodied and everyday*. Sida 188.

4.1 Tema 1: Gemenskap baserad på ideologisk övertygelse

Det som framträder allra tydligast och är frekvent återkommande i kommentarsfälten är hur gemenskapen grundas i ideologisk tillhörighet och ett gemensamt motstånd mot det som uppfattas som ett samhällshot. Under Youtube-inlägget ”Japan prövade mångkultur – därför ångrade de sig nästan direkt” hämtades följande interaktion från tre personer i kommentarsfältet och som demonstrerar ett tydligt ”vi”:

Användare 1: Det är inte bara Japan som tröttnat! Det har vi i Sverige också och det är ganska underligt att svenskar inte rösta bort partier som vill ha massinvandring. Tyvärr har inte många svenskar inte fattat att vi själva får stå i andra och tredje hand till förmån för invandringen

Användare 2: @Användare1 De följer bara nyheterna från SVT och TV4 och där visas inte hur verkligheten ser ut i Sverige

Användare 3: @Användare1 Bara att gå ut och titta på våra gator sen förstår man det det behövs ingen desinformation tv för det.

I likhet med Anderssons begrepp om föreställd gemenskap använder sig dessa individer av ett underförstått ”vi”. ”Vi i Sverige”, ”vi själva” och ”våra gator”. Deltagarna identifierar sig med en större föreställd gemenskap, trots att de aldrig träffats. Samtidigt markeras tydliga gränser mot de som inte delar deras uppfattning. Med andra ord – de som litar blint på traditionella medier och de som inte har förstått det enligt gemenskapen rådande samhällsläget. Vi:et här blir både gemenskapsskapande och normerande, då gränsdragningen visar vilka som tillhör gemenskapen och vilka som inte gör det.

Sett ur ett affektperspektiv bidrar varje kommentar till att upprätthålla och sprida vidare de affekter som uttalas (och inte uttalas). Känslor av sorg, frustration och uppgivenhet tycks smitta av sig till de nästkommande deltagare och genomsyrar hela fältet.

Utöver detta bekräftar användarna även varandra och påvisar de värderingar som existerar inom den äkta gemenskapen. Om man ser till Lingels perspektiv, används kommentarsfältet här som en trygg plats där deltagarna kan uttrycka starka känslor, men också starka åsikter. Detta utan att riskera att exkluderas från gemenskapen, då samtliga följer de

språkliga och väletablerade normerna. När en av deltagarna menar att det är traditionella medier som står för desinformation, tycks ingen säga emot. Det blir en etablerad och accepterad sanning som inte behöver omförhandlas eller prövas. Likaså uttalandet om att ”svenskar” skulle vara mindre värda än invandrare.

En central affekt för interaktionen är den sorg och känslan av uppgivenhet som uttrycks för de svenskar som inte uppfattas förstå det rådande samhällsläget. Det uttrycks genom påståendet att ”Tyvärr har inte många svenskar fattat att vi själva får stå i andra och tredje hand till förmån för invandringen”. Denna sorg sätter tonen för den kollektiva stämningen, då det är i relation till dessa ”stackars svenskar” de talar. De andra i tråden följer alltså den affekt som framförs, vilket påvisar Gibbs version av affektsmitta. Uppfattningen är att det är synd om den ”missledda gruppen” svenskar som inte omfattas av gemenskapens utstakade gränser. I det här fallet handlar det om både språkliga, nationella och värderingsmässiga gränser. Här syns också en splittring kring termen ”svensk”, vilket också genomsyrar diskussionen. Svenskar delas upp i ”Svenskar som fattar” – Riks gemenskap – och ”Svenskar som inte fattar” – övriga svenskar som står som majoritet. I kommentarstråden märks en tydlig sorg, men också förakt för de som inte röstar rätt och har blivit vilseledda och förblindade av makten/regeringen/medierna. Deltagarna uttrycker därmed empati med de som blivit lurade och ser sig själva axla ett ansvar för att visa verkligheten.

Liknande tendenser syns i Facebookinlägget: ”32 illegala migranter avvisas från landet efter insatsen mot Stegra”.

Användare 1: Märkligt att illegala migranter som arbetar utvisas, såna som kör i folkmassor eller våldtar får stanna.

Användare 2: @Användare1 Ja, båda kategorierna ska väck från Sverige. Stegra med underentreprenörer kan söka arbetskraft på Arbetsförmedlingen!

Användare 1: @Användare2 ingen normal människa går till arbetsförmedlingen, bara låta [skulle gissa på att det ska stå ”lata”] kommunister och dom som behöver bidrag och arbetar svart.

Användare 3: @Användare1 dom är ju här olagligt

Användare 1: @Användare3 håller med, bara vill påpeka att prioriteringar ligger konstigt.

Användare 4: @Användare1 Ja varför inte! De har ingen rätt att vara här. Det ena förtar inte det andra. Bättre att ge arbete till de som står i kö på arbetsförmedlingen

Användare 1: @Användare4 vem som står i kö? Enormt brist på arbetskraft överallt.

Gemenskapen framgår även här som begränsad. Deltagarna gör en tydlig distinktion av vilka ”dem” innebär. Det sker en uppdelning mellan vi och dem utifrån hur individerna diskuterar ”de andra”. I detta fall handlar det om illegala migranter, ”onormala människor”, kommunister, bidragstagare och skattesmitare. Det sker således en tydligare ideologisering av medlemskapet, då en grupp människor som tillhör en viss ideologi eller samhällsklass inte anses välkomna. ”Vi”-et blir därmed även ideologiskt och bundet till samhällsklass, även om det inte är lika väldefinierat som ”dem”. Här blir också bekräftelse av varandras åsikter essentiella för att etablera och förstärka gemenskapen. Genom upprepningar stärks både det moraliska och det ideologiska vi:et.

Samtidigt ses diskussioner om vad som anses rimligt inom gemenskapen genom det faktum att två användare inte kan enas om Arbetsförmedlingens roll. Diskussionen utgör en experimentation av den äkta gemenskapen genom ifrågasättande kommentarer, men ingen konsensus tycks nås utöver att alla illegala migranter bör utvisas. Dock tycks denna meningsskiljaktighet inte utgöra ett hot eller utmana gruppens uttalade värderingar och normer. Istället kan det potentiellt ses som ett utbildande moment, där deltagarna anser det nödvändigt att upplysa och informera andra i gemenskapen.

Trots mindre meningsskiljaktigheter, tycks alla enas om att illegala migranter ska utvisas. Synen på Sverige framställs som dyster genom uppfattningen att landet lider av enorm arbetsbrist, samt att individer som våldtar och utför terroråd tillåts vara kvar. Denna syn tycks förstärka bilden av ett befintligt hot mot Sverige som måste lösas – något som gemenskapen menar att dess värderingar kan uppnå genom bland annat Riks nyheter och tillhörande kommentarsfält. Det blir också tydligt att affekterna i kommentarerna sprids och fångas upp av andra.

Det framgår tydligt att samtliga deltagare i kommentarstråden tillhör gemenskapen och ingen blir ifrågasatt på ett ideologiskt eller politiskt plan. Meningsskiljaktigheterna rörde mindre detaljer, snarare än större ideologiska skillnader. Att denna gemenskap grundar sig på en politisk

grund är något som för Anderson är naturligt, då den föreställda gemenskapen i grunden är politisk och bygger på gränser som etablerar en nation. I den här studie omfattas gränser snarare av språkliga markörer, uttryck, intensitet och digitala sfärer.

Också värt att notera är att ingen av konversationerna ovan nyttjade humor som inslag, utan använde istället olika värdesättande uttryck i form av fakta och värdeord för att förtydliga sin ställning och skapa en jargong. Att belägga sina påståenden i fakta och förklara för andra framstår som något som gemenskapen värderar högt. De brukade sig även av värdeord i relation till hur de beskrev andra (exempelvis lata och påståendet av att folk som söker till Arbetsförmedlingen inte är normala).

Konversationerna gav inte uttryck för att någon skulle blivit stött av det som sades, utan det verkade som att alla som medverkade gjorde så inom de satta normer som existerar. De uttalanden som gjordes fick i stort sett stå utan oemotsagda - och snarare bekräftades av andra användare.

4.2 Tema 2: Gemenskap genom dialog och deltagande

Ytterligare ett tema som identifierades var gemenskap via dialog och deltagande i diskurs. Till skillnad från det första temat som bygger på politisk/ideologisk övertygelse, kännetecknas detta tema av diskussioner kring ämnen av mer a-politisk natur. Diskussionerna utgör ett exempel på hur Riks-deltagarna skapar och bekräftar sin kollektiva gemenskap genom interaktion, snarare än genom ideologisk markering.

Den första tråden är hämtad från Facebook-inlägget: ”SD-kartan avslöjar: Svenskar i minoritet i 15 kommuner”.

Användare 1: Dom [SD] kan tydligen inte räkna Malmö är inte i minoritet det är runt 48 % invandrare(utrikesfödda + inrikes födda med 2 utländska föräldrar) inget annat om vi går efter statistiken. Räknar man på andra sättet då är andelen födda utomlands då är det 36%

Användare 2: @Användare1 Kartan definierar en person med utländskt ursprung som någon som är född utomlands eller som har minst en utrikesfödd förälder

Användare 3: @Användare1 De siffrorna är från 2021...

Användare 1: @Användare3 nej dom är relativt nya

Användare 3: @Användare1 Räkna själv då...151926 helsvenska malmöbor...Lägg sen ihop resten vilket blir 199823. [skärmdump från "swedenstatistics" där siffrorna som används framgår]

Enligt Lingel kan interaktionen ovan ses som en slags experimentation inom gemenskapen, där individer testar sina egna och andras uppfattningar och tolkar fakta i relation till de etablerade normerna. Den första användaren ställer sig skeptisk till informationen som presenteras och bidrar därmed med en egen uträkning. Diskussionen blir ett sätt att bidra till den kollektiva intelligensen. Även om vissa siffror ifrågasätts, sker det inom ramen för vad som anses legitimt inom gruppen. Andra användare delar deras syn på saken och oavsett vilken individ som har rätt, tycks detta ske inom vad som för gruppen anses vara acceptabelt. Den kroppslösa interaktionen erkänner uttryck som "helsvenska Malmöbor" och "resten" som godtagbara sätt att uttrycka sig. De fungerar som markörer för både kunskap och tillhörighet.

Flera av kommentarerna tycks präglas av frustration. Stämningen är inte fientlig, men irritation över olika uppfattning om vad som är korrekt förstärker gruppdynamiken. Frustrationen kan förstås som en form av affektsmitta, där individernas känslor påverkar varandra och bidrar till en dynamisk förhandling av gemenskapens normer. Individernas egna sinnesstämning påverkar hur diskussionen tar form genom de olika uppfattningarna som existerar.

Denna frustration tycks härstamma utifrån experimenterandet inom gemenskapen då dessa individer tillför information till diskussionen som speglar deras egna värderingar och testar dem gentemot gemenskapen. Gruppen är inte enig gällande ifall siffrorna som presenteras i Riks stämmer och/eller de siffror som användare presenterar. Denna diskussion hålls inom ramarna för hur mycket experimentation som tycks tillåtas inom gemenskapen. Det verkar till synes som att somliga inte uppskattar att Riks ifrågasätts och går till försvar. Dock tycks diskussionen falla inom gruppens egna värderingar, vilket blir tydligt då användaren som presenterar annan fakta bidrar till skapandet av diskussion kring ämnet och andra som kommenterar håller med både den ena och den andra synen.

Likande dynamik kan ses i Youtubevideon "Palestinaaktivister tillåts ta över Stockholm varje lördag – busskaos".

Användare 1: Värst är att Polisen inte gör ett skit åt det heller.

Användare 2: Är det inte polisen som beslutat detta?

Användare 2: Resenärerna borde vilja ha nån kompensation för det där, om nån!! 🙄

Användare 3: @användare2 Ja helst för dem som betalar dyrt för månadsbiljetter!

Användarna är upprörda över att demonstranter påverkar lokaltrafiken - och bidrar utifrån denna affekt till skapandet av gemenskap. Skillnaden gentemot tidigare exempel är att de alla är överens om att situationen i sig är dålig och att det är frustration riktat mot två olika grupper, polisen och aktivisterna.

Kommentarsfältet påvisar de värderingar som existerar inom gruppen. Att uttrycka ilska gentemot demonstranter och polisens agerande i en given situation utgör inte problematik inom ramarna för gruppen. Istället bidrar affekten till tonsättandet i gruppen. Dock inte okritiserat. Somliga menar att tonen dras för långt, då polisen i sig endast anses agera inom sin roll och således är bakbundna att agera. Även om polisen anses utgöra grunden för problemet genom att godkänna demonstrationen, tycks det vara demonstranternas agerande som kritiseras hårdast. Ett exempel från samma tråd som ovan beskriver aktivister på följande sätt:

Användare 1: @användare4 "Aktivister" är det nya ordet för terrorister.

Detta uttalandet sker också inom ramarna av den kroppslösa interaktionen. Det anses oproblematiskt utifrån att ingen användare i gemenskapen ifrågasätter det. Att polisen i regel inte kritiseras lika hårt, beror troligen på att de inte syns som aktörer på samma sätt. En annan användare från samma tråd som ovan, menar att:

Användare 6: @användare2 Polisen beslutar INGENTING. Polisen lyder de order de får från dem som bestämmer, dvs politikerna. I Stockholms fall är det Miljöpartiet som bestämmer.

Här presenterar användaren både fakta för att besvara den möjliga kritiken gentemot polisen och producerar en "vi och dem" genom att påstå att det dåliga härstammar från "dem som bestämmer". Alltså makten, snarare än polisväsendet. Polisen separeras på så sätt från ett utstakat

och ont ”dem”, men ses inte heller som del av ett ”vi”. Det banar väg för ytterligare en gruppering. Samma användare utvecklar resonemanget ytterligare genom en längre monolog om polisens roll och avslutar med att skriva:

Användare 6: ...Skulle poliserna själva få bestämma är det mkt troligt att de skulle bestämma mer i linje med Sverigedemokraterna, inte Miljöpartiet.

Det framgår tydligt att grupperna ”demonstranter” och ”makthavare” utgör ett ”dem”. Polisen blir inte lika uppenbar. Demonstranterna skrivs bort från gemenskapen utifrån sitt agerande och åsikter om given fråga, medan makthavarna skrivs bort som följd av ideologiska skillnader. Polisen utgör fortfarande en annan grupp, men beskrivs snarare som passiv och anses eventuellt förtjäna medlidande.

Individerna är både upprörda och arga över situationen, vilket märks genom användandet av värdeladdade ord och emojis. Denna affekt bidrar till gemenskapen genom att den resonerar med de andra användarna och förstärks ytterligare genom uttryck empati för resenärerna som påverkas av demonstranternas agerande. Gemenskapen uppmanar till handling och menar att resenärerna bör söka kompensation. Resenärerna blir således också ett ”dem”, men likt polisen är de passiva och faller därför utanför den föreställda gemenskapen.

Ytterligare exempel på vad som anses vara rimligt kan synas i Facebook inlägget “Öppnade eld mot familjehus – utvisas”.

Användare 1: Varför ska han sitta i svenskt fängelse? Varför ska svenska skattebetalare stå för notan? Utvisa

Användare 2: håller med fig

Användare 3: @Användare2 Men då måste man säkerställa att han gör sitt straff i hemlandet. Annars skall han sitta i Sverige

Användare 2: @Användare3 absolut det håller jag med dig om

Användare 4: @Användare3 är nog straff att han får återvända till sitt hemland!

Användare 5: @Användare1 Jag vill fan inte betala t honom ut med honom straffet kan tas i hans hemland!

Användare 6: ja precis så tänkte jag också, borde utvisas direkt 👍👏

Även här experimenterar deltagarna inom den äkta gemenskapen kopplade till de två utfall de ser; att mannen fängslas och sedan utvisas samt att mannen utvisas direkt. Några hänvisar till att skattepengarna går till fångar i Sverige och menar att det inte bör falla på ”svenska skattebetalare” att betala för denne mannen. En stark känsla av orättvisa verkar tynga deltagarna. De andra hänvisar till att straffet för handlingarna är det viktigare genom bland annat ”Men då måste man säkerställa att han gör sitt straff... Annars skall han sitta i Sverige”. Det sker en mindre meningsskiljaktighet ifall det är viktigare att mannen straffas eller att mannen utvisas. Alla är dock överens om att mannen ska utvisas, men frågan är snarare om han bör straffas i Sverige ifall det inte går att garantera detta i mannens hemland. Dessa uttalanden sker tämligen oproblematiskt och utgör på så vis något som är inom ramarna för den kroppslösa interaktionen.

Den affekt som uttrycks är frustration över mannens handlingar, och för vissa spås denna frustration ytterligare då de anser att svenska skattebetalare inte bör betala för honom. Alla enas dock i frustration över vad mannen dömdes till och därmed resonerar detta och bidrar till skapandet av gemenskap inom gruppen. Där det potentiellt blir ytterligare en falang då deras frustration spätts på genom uppfattningen att svenska skattebetalare straffas. Det anses således fortfarande ligga på ”svenskar” att lida för vad som anses som ”icke-svenskar”s beteende.

Att användarna känner ytterligare medlemskap i gruppen ”Svenskar” framgår tydligt här - och bör inte komma som någon överraskning. Däremot tenderar denna affiliering att användas utifrån ömkan, då det blir i relation till ”Stackars svenskar”, i detta exempel mer specifikt ”...svenska skattebetalare...”. En liknande koppling gjordes i förra delen av analysen där en användare skrev

Tyvärr har inte många svenskar inte fattat att vi själva får stå i andra och tredje hand till förmån för invandringen.

Även om gruppen ”svenskar” utgör den föreställda gemenskapen i Riks kommentarsfält blir de således även en egen grupp i gruppen. Denna synen innebär också ett spridande av narrativet av att det är synd om gruppen i enlighet med affektsmitta som Gibbs presenterar. Spridandet av detta narrativ innebär att det förstärks och bidrar till den egna uppfattade gemenskapen på Riks genom att delvis friskriva sig från gruppen ”Svenskar” från ”vi”.

Alla är överens i tråden om att individen i fråga bör utvisas. Det sker dock lite skillnad i var användarna lägger sitt fokus. Somliga fokuserar på att utvisningen är målet och därmed förespråkar inte fängelse till samma grad, medan andra menar att straffet kommer först. De agerar inom ramarna för experimentation inom gemenskapen. Likt tidigare är denna motgången dock inte något som påverkar vad som anses vara rimligt, då det i denna fråga inte kan anses finnas en konsensus, eller åtminstone inte en som påverkar tillräckligt för att den detaljen skulle anses vara orimlig att inte hålla med.

Likt ovan exempel av liknande situationer där det finns meningsskiljaktigheter uttrycks det ofta mindre skillnader, än exempelvis att en användare skulle påstå att mannen i ovan exempel inte skulle utvisas. Eller att någon skulle vara på palestinaaktivisternas sida eller i karten, där kanske matten diskuterades, men ingen uttryckte någon åsikt om det större temat av ”invandring” där de ansåg att det behövs mer eller dylikt. Sådana åsikter kunde vi inte finna i dessa kommentarsfält och skulle potentiellt då kunna utgöra sådant som inte anses vara rimligt inom Riks digitala kultur.

4.3 Tema 3: Gemenskap genom delat ansvar och framtidsoro

Detta tema visar tydligt hur deltagarna i Riks kommentarsfält skapar samhörighet och gemenskap genom en delad oro för framtiden och ett kollektivt ansvar för nästkommande generation och samhälle. Gemenskapen uttrycks bland annat genom uppmaningar till handling, dystopiska framtidsbilder och laddade kommentarer som främst signalerar känslor av hopplöshet och oro. Ofta i kombination med retoriska formuleringar, ledsna emojis och upprepningar som förstärker det egna eller någon annans budskap. Här blir det särskilt tydligt att kommentarerna inte bara är individuella uttryck, utan att publiken tillsammans bekräftar varandra och upplever att de delar ett gemensamt ansvar för att rädda Sverige. Och framför allt engagemang. Ett

engagemang som rör oro för framtiden – både för samhället i stort, men också för kommande generationer som kan ses här:

Användare 1: Men hur länge ska de få hålla på?????!!!!!! Varför???? Nä det är dags att sätta stopp för detta. Hör verkligen inte hemma i Sverige. Detta land blir fan bara mer o mer idiotiskt 🤔 .

Användare 2: Hoppas vaknar Sverige varför inte vaknar o tänker för barnen o barnbarn vad är med svenska folket 😭😭😭😭 öppna ögon.

Kommentarerna visar på hur deltagarna interagerar i kommentarsfältet och framhäver de centrala affekter som präglar det här temat: oro, hopplöshet, frustration, rädsla och en känsla av maktlöshet. Dessa affekter uttrycks inte isolerat, utan möts omedelbart av bekräftelse från andra deltagare, vilket bidrar till att känslorna både normaliseras och förstärks i interaktionen. Och deras känslor möts av andra bekräftande kommentarer. Det gör gemenskapen både synlig, inbjudande och socialt förstärkande.

Ur ett affektteoretiskt perspektiv i enlighet med Gibbs, blir det tydligt hur känslorna fungerar sammanhållande och gemenskapsbärande. De sprids genom igenkänning. När en användare uttrycker frustration eller oro följer andra efter med liknande känslouttryck, vilket skapar en form av affektsmitta där stämningen snabbt blir kollektiv snarare än individuell. Samtidigt syns tydliga spår av röda trådar i interaktionen. Genom värdeladdade ord och meningar formas kollektiva normer för hur verkligheten ser ut enligt Riks läsare. Med andra ord – att Sverige är under nedmontering, utsatt för islamisering och går en mörk framtid till mötes. Här aktiveras ett nationellt ”vi” och Sverige målas fram som en slags moralisk ram, där deltagarna positionerar sig som de som ser, förstår och tar ansvar för nationens framtid. De etablerar tydliga gränser, både för den fysiska nationen men också för svenskhet.

Genom kollektiva och återupprepade uppmaningar som ”Vakna” och ”Öppna ögonen” uttrycks starka önskemål på handling, affekter och upprepningar varvat med emotionellt förstärkande emojis för att understryka den oro, känslor av hopplöshet och sorg över det som var. Uppmaningarna fungerar inte främst som faktiska krav på handling, utan som affektiva signaler riktade till gemenskapen själv. De markerar tillhörighet och verkar som ett sätt att bekräfta varandra i känslan av att befinna sig i ett krisläge. Det som tar form är en nästintill kollektiv sorg

som bygger på nostalgi för det gamla och trygga Sverige. Ett land de anser är på väg att gå förlorat.

Gemenskapen manifesteras också genom språkliga markörer som markerar ett kollektivt vi. Det görs med ord som ”vi”, ”våra barn”, ”landet” och fungerar som tydliga riktlinjer för vilka som inkluderas och inte. Samtidigt skapas ett tydligt dem: de som är passiva, ignoranta eller som inte delar gruppens uppfattning och oro. Helt enkelt de som inte försvarar ett ”oss”.

Det är just den här typen av kontraster som är centrala för Anderssons koncept av en föreställd gemenskap. Genom kommentarsfältet formas därmed en digital version av nationen, där deltagarna upplever sig som en enad gemenskap trots att de aldrig möts ansikte mot ansikte – så kallat kroppslös interaktion enligt Lingels dominanta narrativ. Den gemensamma oron för framtiden fungerar som en egen sanning som både förenar och exkluderar. Normerna som växer fram i kommentarsfältet definierar också vilka känslor som är socialt accepterade i forumet och hur deltagarna bör agera för att få delta i diskussionen. Trots att det inte finns några fysiska gränser, blir gränserna ändå tydliga. Här blir Lingels perspektiv särskilt intressant, då hon menar att digitala miljöer möjliggör uttryck för känslor som annars saknar utrymme i offentliga sammanhang eller offline. Kommentarsfältet fungerar som ett affektivt tryggt rum, där ilska, sorg och desperation inte bara tolereras utan faktiskt förväntas som en av gemenskapens grundpelare. Plattformens möjlighet till handling och avsaknad av fysisk närvaro bidrar till att sänka trösklarna för dessa uttryck och förstärker det redan affektiva klimatet.

Det är även värt att se över frågornas funktion. I detta fall är de inte informationssökande, utan snarare känslouttryck. De signalerar desperation, maktlöshet och en känsla av att samhället inte kan ge några svar. Detta är väldigt relevant utifrån Lingels perspektiv om att digitala kommentarsfält blir en trygg plats där deltagare kan uttrycka sådant som de annars inte vågar. Frågorna riktas egentligen inte till andra användare, utan till en – enligt deltagarna – frånvarande och ignorant makt, vilka innefattar både staten, polisen och medierna.

Deltagarna bearbetar gemensamt oro och frustration, skapar en inkluderande men samtidigt exkluderande förståelse för rikets säkerhet och formar indirekta normer för diskussionen och lärande. Genom affektsmitta förstärks den gemensamma känslan av ansvar och hot, vilket leder till att deltagarna utvecklar en gemensam tolkning av ”problemet”, i detta fall invandring. Det stärker samhörigheten i kommentarstråden.

En annan del av kommentarsfältet uttrycker en stark oro för barn och barnbarns framtid:

Användare 1: Stackars.stackars våra barn och barnbarn som ska få ta över detta sjunkna skepp.

Användare 2: Tur i oturen så har jag inga barn efter mig. Men tycker så synd om dom som växer upp nu.

Kommentarerna visar hur deltagarnas känslor inte bara uttrycks individuellt utan också smittar av sig och förstärks kollektivt. Här blir affektsmitta särskilt tydlig: ledsna emojis, upprepningar och värdeladdade meningar skapar en emotionell resonans mellan deltagarna. Kommentarerna skapar övergångar för nästa deltagares känslouttryck. Det blir en nästan självförstärkande effekt på den kollektiva oron. Deltagarna skapar en föreställd gemenskap, där de identifierar sig med varandra trots fysisk frånvaro. Den gemensamma oron för barnens framtid blir en slags symbol för ett ansvarstagande ”vi” – oavsett om de har egna barn eller ej. De uttrycker en form av samhällelig omtanke och den digitala nationen stärks ytterligare. Den inkluderar de som månar om Sverige, ifrågasätter och klandrar de som de anser inte gör det. Oron definierar gruppen som ansvarstagande och de som inte agerar blir hamnar automatiskt i ett utanförskap. Ett ”dem”. Det illustrerar tydligt den sociala kontrasten.

Utifrån den affekt som tar plats blir det tydligt att dessa uttryck inte bara förstärker samhörigheten, utan också reglerar hur de ska uttryckas. Enligt Gibbs används pre-kognitiva känslor för att förstå hur oro, frustration och sorg sprids och upplevs direkt i kroppen, innan de bearbetas kognitivt. Den affektiva dynamiken är också nära kopplad till normbildning. Genom att uttrycka oro på ett sätt som matchar gruppens förväntningar (ledsna emojis, upprepningar av ord som ”stackars” eller referenser till barn och kommande generationer) bekräftas både de egna och andras känslor. Detta blir ett sätt att internalisera gruppnormer: de som inte deltar i denna affektiva kommunikation riskerar att marginaliseras.

En tredje aspekt inom temat är de kommentarer som målar upp dystopiska scener som talar för en katastrofal framtid. Och där är en stor majoritet av svenskarna att skylla.

En stor del av Svenska folket är både blinda och döva, jag undrar vad som måste hända innan dom fattar hur illa det är. Det är också tillståndet med nästan alla politiker

Och:

Det här landet blir fan bara mer och mer idiotiskt. Nä, det är dags att vi agerar nu.

Den dystopiska och hopplösa tonen fungerar som en känslobaserad sammanhållning som flätar samman deltagarna. Här ser vi hur affekter inte bara uttrycks individuellt, utan aktivt smittas mellan deltagarna så som Gibbs beskriver det. Oro, frustration och ilska över den mardrömslika framtid som de menar att svenska folket går till mötes. Oron verkar spridas med en slags snöbollseffekt. När en användare uttrycker hopplöshet eller frustration följer ofta andra med och grupp känslan förstärks genom återkoppling i kommentarerna. Detta är ett tydligt exempel på affektsmitta i praktiken, där negativa affekter snabbt blir kollektiva och bidrar till den emotionella sammanhållningen i forumet. Tilläggas bör att dystopiska uttryck även fungerar som ett sätt för deltagarna att dela känslor genom liknande formuleringar och bilder. Här skapas en emotionell grund för dem att stå på. Samtidigt aktiveras återigen Andersons koncept om en föreställd gemenskap. Genom att peka ut ”blinda och döva” svenskar och inkompetenta politiker definieras ett tydligt ”dem”, vilket förstärker vi och dem-kontrasten och den kollektiva gemenskapen. Vi:et blir återigen en digital nation som upplever sig som moraliskt ansvarstagande och informerad, medan de andra framställs som passiva eller farliga. Återigen – en form av digital nation. Här skapas inte bara en känslomässig gemenskap utan även en moralisk sådan, där deltagarna kollektivt tolkar samhällsproblem och hot genom diverse mardrömsscenarier. På så vis skapas en indirekt kod för hur bland annat oro och ilska bör uttryckas i forumet. Genom att följa dessa koder visar deltagarna lojalitet och tillhörighet i gemenskapen. De som inte uttrycker sig enligt seden riskerar att uteslutas och spär på kontrasten mellan vi och dem.

En annan tråd uttrycker följande:

Användare 1: Snälla reagera och agera nu innan det är för sent. Klockan tickar mot avgrunden!

Användare 2: Det är redan försent

Användare 1: @användare2 🙄🙄🙄

Ur Andersons perspektiv definierar dystopiska kommentarer återigen tydliga gränser mellan ett ansvarstagande ”vi” och ett passivt eller inkompetent ”dem”, något som ytterligare bidrar till vi/dem-kontraster och den kollektiva gemenskapen. Deltagarna upplever ett ansvar att upplysa de icke inkluderade. Med andra ord – de som inte förstår och som inte är en del av den kollektiva gemenskapen som ser ”sanningen”. Folket som fortfarande sover och politikerna som inte agerar. Vi:et blir moraliskt och emotionellt laddat, där deltagarna upplever sig som en gemenskap som inte bara har rätt att reagera, utan också skyldighet att känna oro och handlingskraft. Än en gång kan Lingels perspektiv tydligt appliceras gällande att kommentarsfält ses som en trygg plats att vara sig själv. Att uttrycka känslor och oro som annars står tillbaka och riskerar att placera individer utanför en fysisk gemenskap. Uttryck som ”Snälla reagera och agera nu innan det är för sent” riktas inte primärt mot den egna gruppen, utan även här mot en ifrågasatt makt och det sovande folket. Kommentarsfältet blir därmed en plats för både emotionell bearbetning och moralisk handling.

Om man ser till Hines tre E:n (embedded, embodied och everyday), blir det tydligt att kommentarerna inte bara är lösryckta reaktioner på ett enskilt inlägg, utan del av något större. Interaktionen är inbäddad i bredare samhällsdebatter om nostalgi, trygghet och framtidsoro. Det som skrivs här bygger på diskussioner som redan finns i det offentliga samtalet och kommentarsfältet blir här en plats där dessa tankar samlas och förstärks. Samtidigt är kommentarerna förkroppsligade då det inte endast handlar om åsikter, utan också om verkliga känslor och faktisk oro som upplevs fysiskt. Det innebär att diskussionen får en mer kroppslig och emotionell dimension, där engagemanget både känns och märks utanför online-sfären. Interaktionen i kommentarsfältet blir med andra ord en vardaglig aktivitet genom deltagande. De bekräftar varandra och bygger vidare på gemensamma uppfattningar om Sverige och landets framtid. Kombinationen av de tre faktorerna visar hur vardaglighet och känslomässiga uttryck spär på den kollektiva gemenskapen. Genom att koppla an till Hines tre ”E”, blir det tydligt att deltagarnas engagemang är rotat i den sociala kontexten och känslomässigt förankrad i deras vardagliga upplevelser. Diskussionen är alltså inte en isolerad aktivitet, utan en integrerad del av deltagarnas uppfattning av verkligheten och hur den bör formas framåt.

Detta i sin tur stärks av Gibbs. Ledsna emojis, retoriska frågor och upprepningar förstärker redan befintliga affekter. Detta kan förstås med begreppet pre-kognitiva känslor – alltså att de upplevs direkt och fysiskt innan de bearbetas kognitivt, och kan spridas mellan

deltagare via känslouttryck. På så sätt bidrar affektprocesser till att Riks läsare upplever en gemensam oro och frustration, vilket förstärker känslan av samhörighet och delat ansvar.

4.4 Tema 4: Gemenskap genom tillhörighet

Det fjärde temat kan ses som den kollektiva gemenskapens absoluta kärna och ett slags ”metatema”. Det är kopplat till den underförstådda tillhörigheten i kommentarsfälten och uttrycks genom uppbyggandet av gruppens medlemmar. Det fungerar som en gemenskapsbärande, förstärkande och bekräftande ram och integrerar med de tidigare temana. Här manifesteras ett osynligt men tydligt ”vi” som svetsar samman och stärker deltagarna i kommentarsfälten. Temat fungerar alltså som en slags legitimitet, där de underliggande vi:en i de tidigare temana återkommer och förstärker både affekter och normer. Detta ”vi” är varken statistiskt eller entydigt, utan formas kontinuerligt genom interaktion, upprepning och känslomässig bekräftelse i kommentarsfälten. Vi:et både känns, uttrycks och skapas genom språket, affekter och tydlig positionering gentemot flera olika ”andra”. Därför fungerar temat inte bara som en summering av tidigare teman, utan också som en analytisk nyckel till att förstå hur gemenskapen hålls samman över tid.

Uppsatsen har kunnat urskilja flera tydliga varianter av ”vi” som blir centrala för Riks kommentarsfält: Ett politiskt vi – alltså de som röstar på SD markerar lojalitet och tillhörighet. Ett nationellt vi – de som ser sig som försvarare av Sverige mot det de uppfattar som islamisering, kulturellt hot eller ett svek från politiker/makten. Ett moraliskt vi – positionerar sig som upplysta, handlingskraftiga och ansvarstagande. Redo att varna de som inte agerar. Och slutligen, ett känslomässigt vi – delar oro, frustration och stolthet över gemensamma värderingar.

Tillsammans bygger dessa olika nivåer av ”vi” upp en relativt komplex och flerdimensionell föreställd gemenskap. De existerar inte var för sig utan överlappar och förstärker varandra. Det centrala här är alltså att dessa olika ”vi” inte aktiveras slumpmässigt, utan är beroende av situation, nyhetsinnehåll och känslomässig laddning i kommentarsfältet. I vissa trådar dominerar det politiska vi:et genom partilojalitet och röstningsbeteende och i andra trådar syns ett tydligare nationellt eller moraliskt ”vi”. I många fall blir det flera olika ”vi” i en och samma kontext. Ur Andersons perspektiv kan detta förstås som en föreställd gemenskap där deltagarna upplever sig som ett större kollektiv – en nation, ett folk, en insatt och upplyst grupp –

trots att de aldrig möts fysiskt. Vi:et blir här ett sätt att både föreställa och förankra gemenskapen i vardagliga situationer. Just den här kombinationen av olika ”vi” gör temat självständigt och tydligt. Det sammanfattar och förstärker de känslomässiga, normativa och gemenskapsskapande mönster som återkommer i de tidigare temana, och visar verkligen essensen av hur Riks digitala gemenskap formas och upprätthålls. Gemenskapen blir på så sätt inkluderande för dem som delar dess världsbild och affektiva uttryck, och exkluderande gentemot de som inte gör det.

Detta syns tydligt under en Youtubevideo med rubriken ”Kritiken mot regeringen: tar inte islamiseringen av Sverige på allvar”. Där frodas och uttrycks tydliga politiska tillhörigheter i kommentarsfältet. Det är inte enbart åsikter, utan också positioner och känslomässiga ställningstaganden. En av de aktiva Riks-deltagarna uttrycker sin politiska läggning i tråden, men ifrågasätts av en annan. Det går bara att anta att det är en utomstående, något som kan förstås i linje med Andersons resonemang om gränsdragningar inom föreställda gemenskaper, där vissa aktörer uppfattas som legitima medlemmar och andra som utomstående. Alltså en deltagare som inte inkluderas i gemenskapen.

Användare 1: SD får fortsatt min röst som många andra tidigare val.

Användare 2: Varför?

Den till synes enkla och raka frågan ”Varför?” ses inte som en neutral förfrågan i situationen, utan som ett potentiellt hot mot gemenskapens självklarheter och kärnvärde. Den bryter mot den konsensus som råder i kommentarsfältet och markerar därmed en möjlig ”outsider”.

Användare 1 får snabbt stöd och uppbackning från sin gemenskap, som en slags kollektiv armé som försvarar sitt ”vi” in i det sista. Ingen lämnas åt sitt eget öde.

Användare 1: @användare2 Det är det bästa partiet och jag är medlem hos dem

Användare 3: Allt annat än SD (och kanske KD) är som att till hälften acceptera islamismen i vårt land. Jag kan inte acceptera främmande folk som i horder bara vill ta över allt vi arbetat ihop i minst 1000 år. Aldrig i livet!

Användare 4: Samma här SD behöver många fler som vågar ändra vad dom alltid röstat på,men många är rädda för att bli utfryssta i samhället

Här syns både det nationella, politiska och moraliska ”vi”:et och blir ett tydligt tecken på hur en gemenskap fungerar i praktiken. Deltagandet i sig kräver inte långa resonemang eller argumentation, utan ett kort ”Samma här” räcker för att markera lojalitet och solidaritet. På så sätt hålls trösklarna låga, samtidigt som gemenskapens gränser blir väldigt tydliga. Användarna bekräftar varandra på flera plan, vilket skapar en affektiv sammanhållning där stolthet, ilska och oro samverkar för att forma den kollektiva gemenskapen. Affekterna är många, men den som främst sticker ut är stolthet. Stolthet över att tillhöra ”vi som vet”, kombinerat med ilska och en stark känsla av otycke riktad mot de som inte delar uppfattningen eller som anses hota den svenska gemenskapen. Denna stolthet fungerar samtidigt som en moralisk markör. Att rösta på SD ses inte enbart som ett politiskt val, utan som ett uttryck för mod, klarsynthet och ansvarstagande. De som inte gör det ses som fega, okunniga eller vilseledda.

Affekterna sprids inte bara genom innehållet i kommentarerna, utan också genom intensitet, ordval och historiska referenser. På så vis skapas en känslomässig nostalgi som späder på bilden om att nationen är djupt rotad, hotad och värd att försvara. Även korta bekräftande meningar som ”Samma här”, emojis som ger tummen upp och kommentarer om rädslan för att bli exkluderade från samhället på grund av sina åsikter visar hur känslor både smittar och formar gruppens emotionella lag. Gibbs teori om pre-kognitiva känslor blir särskilt relevant. Känslorna upplevs direkt, kroppsligt och intuitivt, innan de hinner bearbetas rationellt. Det gör att affekterna lätt kan spridas mellan deltagarna och snabbt etableras som gemensamma, utan vidare bearbetning.

Utöver att fastställa ett ”vi”, karvas det också fram ett tydligt ”dem”. De som röstar fel. De som har svikit landet. De som inte agerar. De som inte delar samma uppfattning om hotbilden mot Sverige. De andra. Detta ”dem” fungerar som en nödvändig motpol för att stärka det egna ”vi:et”. Genom att framställa de andra som passiva, omoraliska eller okunniga kan gruppen bekräfta sin egen roll som upplyst, handlingskraftig och ansvarstagande. Som motsats till den elit de anser sig kämpa mot. Det fördjupar den föreställda gemenskapen som i denna tråd bygger på politisk tillhörighet. Genom Lingels perspektiv kan denna typ av interaktion förstås som lärande i gemenskapens normer. Deltagarna socialiseras i hur man uttrycker rätt känslor, vilka ståndpunkter som belönas och hur avvikelse bemöts. Digitala kommentarsfält fungerar därmed

inte bara som ett forum för åsikter, utan som en plats där den kollektiva gemenskapen hela tiden produceras, försvaras och reproduceras.

Ytterligare exempel syns i en annan tråd där oro och ilska gentemot samhällsutvecklingen kombineras med grova generaliseringar. En trådstartare uttrycker starkt misstynke mot muslimer och svenska politiker. Hen skriver:

Användare 1: Överallt där muslimer samlas slutar samhället i en total ruin, ekonomisk svindel, våldsterror och ett brinnande hat mot dem som släppte in dem av humanitära skäl. När ska politikerna vakna upp till den katastrof de har skapat för sitt land?

I det här exemplet blir det moraliska och det nationella vi:et mest framträdande med känslor som ilska, frustration, rädsla och oro. Språket i kommentarstråden är hårt laddat och överdrivet för att förstärka upplevelsen av ett gemensamt hot. Detta överdrivna språkbruk fungerar inte enbart som retorik, utan som effektiva verktyg. Genom att stapla katastrofbilder och påståenden skapas en känsla av att situationen redan är bortom kontroll. Det i sin tur legitimerar de starka känslorna och kraven på handling. Kraftuttryck som ”total ruin” och ”brinnande hat” fungerar som känslomässig volymknapp. De bygger upp en känsla av en omedelbar kris och hjälper till att rikta och intensifiera gruppens samlade emotionella energi. På så sätt fungerar kommentaren som ett känslomässigt startskott och sätter tonen, definierar hotbilden och etablerar vilka känslor som är legitima att uttrycka i tråden.

Tråden fortsätter och visar på gruppens gemensamma ideal:

Användare 2: 👍

Användare 3: LANDSFÖRRÄDARNA vill INTE bry sig 🤔🤔🤔🤔🤔

Användare 4: Dem har inget att vakna upp till, dem ville ha det såhär från start. Dem är väl medvetna om att svenskarna håller på att försättas i en minoritetssituation och åt det flinar dem bara och dricker sitt rosévin för våra stålar medan vårt folk håller på att duka under

De andra deltagarna instämmer. Ibland med korta kommentarer, ibland med emojis. Och så sprids affekterna vidare. Det emotionella gensvaret uppstår inte enbart hos individen, utan formas i samtalet mellan deltagarna. Än en gång blir det tydligt att affektsmitta inte kräver långa

utläggningar eller resonemang. Små tecken på instämmande kan fungera som en signal som förstärker känslorna ytterligare – både hos den ursprungliga skribenten och hos övriga i tråden. Detta illustrerar tydligt hur även minimala bidrag kan påverka den kollektiva emotionella dynamiken. Samtidigt kan detta också förstås genom Lingels perspektiv, där kommentarsfältet fungerar som en social träningsportal. Deltagarna lär sig snabbt vilka uttryck som belönas, vilka känslor som får gehör och hur långt man kan gå språkligt utan att ifrågasättas.

Denna tråd har många likheter med föregående tråd. Även här formas den kollektiva gemenskapen kring ett vi som uppfattas som upplyst, ansvarstagande och aktivt engagerat, medan de andra framställs som raka motsatsen. Dessa kontraster förstärks genom språkliga mönster som bland annat upprepningar av ”dem”, värdeladdade ord som ”landsförrädare” och starka adjektiv. Det bidrar till att fastställa gruppens interna normer och moraliska ramar. Det är inte bara vad man tycker som räknas, utan hur man uttrycker det. Stark affekt, tydliga ställningstaganden och moralisk indignation framstår som centrala villkor för tillhörighet. Deltagarna bearbetar och bekräftar varandras synpunkter, vilket leder till en gemensam förståelse av både hot och ansvar. Denna kollektiva förståelse är dock inte neutral, utan starkt präglad av gemensamma affekter och normer. Det är genom känslor snarare än fakta som verkligheten tolkas och organiseras i kommentarsfältet

Samtidigt blir det tydligt hur deltagarna fungerar som uppfostrande och undervisande guider för varandra, men också för de som inte tillhör gemenskapen. Kommentarsfältet fungerar därmed som ett socialt rum för både bekräftelse och disciplinering. Avvikande positioner ifrågasätts, medan rätt typ av affekt och retorik belönas med synlighet och stöd. Som i exemplet med frågan ”Varför?”. Där svarar gruppen inte bara kort utan de förklarar, värderar och förstärker gemenskapens normer och bjuder in till diskussion. Kommentarsfältet blir på så sätt både en plats för att visa tillhörighet och för att lära sig det språkliga och affektiva mönster som binder gruppen samman.

De olika nivåerna av ”vi” hänger dessutom ofta ihop i kommentarerna. Det nationella vi:et framträder genom hänvisningar till historia och kulturarv. Det moraliska vi:et uttrycks i uppmaningar och varnande ton. Och det politiska syns i parti/ideologisk lojalitet. Dessa nivåer aktiveras ofta samtidigt och förstärker varandra. Tillsammans skapar de ett flerdimensionellt vi som både känslomässigt, moraliskt och politiskt legitimerar gemenskapen. Tillsammans skapar dessa lager ett flerdimensionellt vi som kan anpassas efter vilken aspekt av diskussionen som

dominerar. Ibland tar politiken över, ibland moralen, och ibland känslorna.

5. Slutsats och diskussion

Syftet med denna uppsats var att undersöka hur gemenskap skapas och uttrycks i kommentarsfälten hos den högerorienterade mediekanalen Riks på deras Facebook och YouTube. Analysen visade att gemenskapen formas genom flera samverkande faktorer snarare än enskilda. Fyra övergripande teman identifierades: gemenskap baserad på ideologisk övertygelse, gemenskap genom dialog och deltagande, gemenskap genom delat ansvar och framtidsoro och gemenskap genom tillhörighet. Tillsammans belyser de hur ideologi, diskussion, affekter och gemenskapsfaktorer bidrar till att etablera och upprätthålla en digital gemenskap i Riks kommentarsfält.

Ett centralt resultat var att gemenskapen i hög grad är affektivt förankrad. De vanligast förekommande affekterna var frustration, ilska och sorg – samtliga kopplade till samhällsutvecklingen i Sverige och människorna i landet. Frustration och ilska uttrycktes gentemot de aktörer som anses ansvariga för situationen, så som politiker, medier och myndigheter. När de uttryckte ilska och frustration fick de ofta medhåll från flera användare i form av instämmande, upprepningar eller emojis. Det illustrerar tydligt affektsmitta. Känslorna uppstod inte isolerat, utan snabbades upp och spreds mellan deltagarna. Det bidrog således till känsla av gemenskap och samhörighet.

Denna känslomässiga dynamik går i linje med tidigare forskning. Schulz menade att högerorienterad media i högre grad än andra är kritiska till invadring och etablissemangen, vilket också återspeglas i användarnas affekter. Även Steen-Johnsen et.al framhåller att dessa grupper i högre grad uttrycker misstro mot samhället och rådande normer, vilket också tar uttryck i dessa individers ilska gentemot samhället. Ett tydligt exempel i materialet är diskussionen kring inlägget ”32 illegala migranter avvisas från landet...”. En användare formulerar genom flera inlägg en återkommande kritik mot samhällets prioriteringar i frågor som rör just invandring. Genom att både instämma i krav på utvisning och samtidigt problematisera kring vilka individer som faktiskt utvisas, uttrycks en frustration över vad som uppfattas som ett inkonsekvent och orättvist system. Dessa uttalanden fungerar som ett affektivt uttryck för ilska riktad mot rådande makt och bekräftas i kommentarsfältet.

Sorgen hos gemenskapen är tudelad. Ena delen kan ses som en sorg för de svenskar som gemenskapen anser utnyttjas och luras av rådande system – alltså medier och politiker. Gruppen anses kunna tillhöra gemenskapen, men till följd av att de blivit förda bakom ljuset agerar de emot gemenskapens intressen. Den andra delen rör synen på Sverige och dess förfall. Användare delar sin dystopiska uppfattning av vad som försiggår, ofta blandat med ilska riktat mot de som anses ansvariga, vilket delas av många. Därmed blir gruppens gemenskap starkt förankrad i denna sorg. Denna sorg är ett fenomen som tidigare forskning inte berört - och utgör ett fält som bör studeras mer i framtiden. Flera användare refererar specifikt till barn och barnbarn, med indirekt undran över vad det är för ett samhälle som vi lämnar över till nästa generation. Dessa oroskänslor, som ofta består av dystopiska framtidsscenarier, visar hur oroskänslor skapar en gemenskap och gör kommentarsfälten till något betydligt större än endast diskussioner. De skapar en digital miljö där känslor bearbetas, oron bekräftas och en gemenskap formas. Här spelar alltså även de som inte uttrycker ideologiska åsikter ändå en viktig roll. Genom att delta, bekräfta normer och dela känslor stärks de affektiva banden mellan användarna och bidrar till gemenskapens skapande och bibehållande.

Stolthet var även en av de mest framhävande affekterna. En stolthet som användes för att särskilja sig själva från ”dem andra” genom att påvisa gruppens egna moraliska överlägsenhet. Stoltheten blev ett uttryck för gruppens existens, då den användes för att hävda gruppens särskiljning från ”svenskar”. Denna affekt var den enda som inte härstammade från ”de andra” utan härstammar ifrån gruppens självbild/självkänsla. Stoltheten är gruppens sätt att bekräfta sig själva som upplysta gentemot andra och därmed utgör grunden för skapandet av ”vi”. Denna stolthet är något som bör studeras vidare - då den illustrerar hur en grupp placerar sig själv på ett högre plan än andra.

Dessa affekter utgör grunden för gemenskapens upplevda samhörighet då gemenskapen genom denna känslomässiga resonans förstärks. I likhet med Renee Barnes har denna uppsats även nått slutsatsen att känslor utgör en central del för skapandet av en gemenskap, då det är i känslouttrycken som gemenskapen tagit form. Känslor som sorg, ilska och stolthet skapar känslan av ”vi”. Denna uppsats menar att den känslomässiga aspekten utgör kärnan för gemenskapen, då det är i relation till användarens känslor som gruppen skapar ett ”vi och dem”. Detta är i kontrast till Papakyriakopoulos et.al som menar att diskurs blir mer polariserad och

känslomässig när användare inte kan interagera med varandras inlägg. I denna uppsats förstärks känslorna genom att användare delar dem med varandra.

Uppsatsen har kunnat identifiera flera olika "vi". Ett som skapas utifrån politik och visar sig genom lojalitet/tillhörighet kopplat till SD. Ett vi utifrån nationen - där Riks "vi" blir de som jobbar för att försvara Sverige och dess historia/normer. Ett som är moraliskt i grunden, där "vi" är de som är upplysta eller "vakna". Slutligen det känslomässiga vi:et som tar form genom att de som tillhör "vi" delar sina känslor av oro, ilska och stolthet.

Den föreställda gemenskapen tar form genom sin särskiljning från andra. Denna särskiljning uttrycks genom stolthet, som nämndes ovan, men även genom uttryck som "vi" och i relation till andra grupper. "Svenskar" används för att både tala om "oss/vi" och för att skilja på Riks användare och "de som inte vaknat". De uttrycker både att de är del av den gruppen samtidigt som de påvisar sin egen grupps gemenskap gentemot denna. "Vi", som nämndes ovan, blir de som gör rätt gentemot gruppens egna värderingar. Dessa värderingar, utifrån obundenheten till tid och rum, utgör sedan gränsen för gemenskapen genom att Riks "vi" blir en cell inom denna. I likhet med Oswald et.al är det de positiva reaktionerna som utgör grunden för det fortsatta deltagandet, då det är i dessa individer bekräftas. Till skillnad från Oswald et.al menar denna uppsats att även värderingarna härstammar från de positiva reaktionerna/interaktionerna mellan deltagarna i kommentarsfälten. Då användarna genom sina interaktioner experimenterar inom den äkta gemenskapen och genom bekräftandet/upprepadet (den positiva interaktionen) av åsikter så synliggörs gemenskapens värderingar.

Appendix:

Facebook:

[32 illegala migranter avvisas från landet efter insatsen mot Stegra](#) (hämtat 2025-11-13)

[Friades från brutalt rån mot barnfamilj - men nu utvisas han](#) (hämtat 2025-11-13)

[SD-kartan avslöjar: Svenskar i minoritet i 15 kommuner](#) (hämtat 2025-11-13)

[Öppnade eld mot familjehus – utvisas](#) (hämtat 2025-11-14)

Youtube:

[Palestinaaktivister tillåts ta över Stockholm varje lördag – busskaos](#) (hämtat 2025-11-13)

[KD skärper tonen: Förbud mot niqab & burka nu – Eklinde förklarar varför](#) (hämtat 2025-11-13)

[Japan prövade mångkultur – därför ångrade de sig nästan direkt](#) (hämtat 2025-11-13)

[Kritiken mot regeringen: tar inte islamiseringen av Sverige på allvar](#) (hämtat 2025-11-13)

Internetkällor

Barnes, Renee. The ecology of participation: A study of audience engagement on alternative journalism websites. Doktorsavhandling. (La Trobe University, 2013)

<https://doi.org/10.1080/21670811.2013.859863>. Hämtad 2025-10-22.

Papakyriakopoulos, Orestis & Engelmann, Severin & Winecoff, Amy. ”Upvotes, downvotes, no votes: Understanding the relationship between reaction mechanisms and political discourse on Reddit” i International Conference on Human Factors in Computing Systems. 19 februari 2023.

<https://www.semanticscholar.org/paper/Upvotes-Downvotes-No-Votes-Understanding-the-and-on-Papakyriakopoulos-Engelmann/2f918e0232d3b7c2cabecaaa7edc976e068ce0c6>

Rauch, Jennifer. "Activists as Interpretive Communities: Rituals of Consumption and Interaction in an Alternative Media Audience", *Media, Culture & Society*, Vol. 29, Nr. 6, 2007. 994–1013.

https://doi.org/10.1177/0163443707084345?urlappend=%3Futm_source%3Dresearchgate

Schulze, Heidi. "Who Uses Right-Wing Alternative Online Media? An Exploration of Audience Characteristics", *Politics and Governance*, Vol 8, Nr 3. 6-18.

<https://doi.org/10.17645/pag.v8i3.2925>

Steen-Johnsen, Kari & Fladmoe Audun & Ihlebæk, Karoline Andrea. "Right-wing Alternative Media Users in Scandinavia: A Comparative Study of Ideological Attitudes and (Dis)trust", *Nordicom Review*, Vol. 46, Nr. 2, 2025. 217–249.

https://doi.org/10.2478/nor-2025-0019?urlappend=%3Futm_source%3Dresearchgate

Litteratur

Alvinus, Aida, Borglund, Anders & Larsson, Gerry. *Tematisk analys: din handbok till fascinerande vetenskap*, (Lund: Studentlitteratur, 2023).

Anderson, Benedict. *Imagined communities: Reflections on the origin and spread of nationalism*. Revised edition. (London: Verso, 2016).

Barman, Linda & Weurlander, Maria. "Tematisk analys" i *Handbok i kvalitativ analys*, Frejas, Andreas & Thornberg, Robert (Red.). 4:e upplagan, Liber, Stockholm, 2024. 38-55.

Dahlgren, Peter. "Vad säger medierna och vad betyder de?". Ingår i: *Vilken metod är bäst? Ingen eller alla? Metodtillämpning i medie- och kommunikationsvetenskap*. Jarlbro Gunilla (Red.) (Lund: Studentlitteratur, 2000). s. 75–100.

Gibbs, Anna, "Affect theory and audience" i The handbook of media audiences, Nightingale, Virginia (Red.), (Malden: Blackwell Publishing, 2011). 251-266.

Gray, Jonathan. "The news: You gotta love it" Ingår i: *Fandom: Identities and communities in a mediated world*. 2:a upplagan. Gray, Jonathan & Sandvoss, Cornel & Harrington, C. Lee (Red.) (New York: New York university press, 2017). 255-269.

Hine, Christine, *Ethnography for the Internet: embedded, embodied and everyday*, London: Bloomsbury Academic, 2015.

Hitchcock Morimoto, Lori & Chin, Berta. "Reimagining the imagined Community: Online media fandoms in the age of global convergence". Ingår i: *Fandom: Identities and communities in a mediated world*. 2:a upplagan. Gray, Jonathan & Sandvoss, Cornel & Harrington, C. Lee (Red.) (New York: New York university press, 2017). 174-190.

Jenkins, Henry. *Convergence culture: Where old and new media collide*. (New York: New York university press, 2006).

Lingel, Jessa. *Digital countercultures and the struggle for community*. (Cambridge: The MIT press, 2017).

Miegel, Fredrik & Schoug, Fredrik (Red.). *Uppsatsboken*. (Lund: Media and communication studies, Lund University, 2014).

Patton, Michael Quinn, *Qualitative research & evaluation methods: integrating theory and practice*, 4. utgåvan.. (Thousand Oaks, California : SAGE Publications, Inc, 2015).

Rivas, Carol. "Coding and analysing qualitative data". Ingår i: *Researching society and culture*. 3:e upplagan. Clive Seale (Red.). (Thousand oaks, California: SAGE Publications, 2012). 368–392.

Vicos, Sanja. ”’Doing Nation’ in a Digital Age; Banal Nationalism and Cosmopolitanism in Polymedia Environments”. [Elektronisk resurs](#). (New York, NY : Routledge, 2025).

Svensson, Jacob. ”Digital etnografi” i *Metoder i medie- och kommunikationsvetenskap*. Ekström, Mats & Johansson, Bengt (Red.). 4:e upplagan. (Lund: Studentlitteratur, 2025). 59-82.